

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2S/289/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201769
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Dzurdzík PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1020201769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD. a členov senátu JUDr. Jeannette Hajdinovej a JUDr. Vlastimila Pavlikovského, v právnej veci žalobcu: URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Havlíčková č. 16, 811 04 Bratislava IČO: 47 244 895, zastúpeného: JUDr. Tomáš Sisák, AK so sídlom Havlíčková č. 16, 811 04 Bratislava IČO: 52 405 796, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava IČO: 00 151 866, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného sp. zn. KRPZ-BA-KDI21-78/2020-P zo dňa 23.11.2020 a prvostupňového rozhodnutia Č.p.: ORP-P-127/BAI-ODI1-2020 zo dňa 19.08.2020, jednomyseľne takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave žalobu zamietla.

Žalovanému sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. administratívne rozhodnutie

1. Žalovaný rozhodnutím sp. zn. KRPZ-BA-KDI21-78/2020-P zo dňa 23.11.2020 podľa § 59 ods. 1 a ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I č. ORP-P-127/BAI-ODI1-2020 zo dňa 19.08.2020, na základe ktorého bol žalobca uznaný za vinného zo správneho deliktu podľa § 138 ods. 1 písm. i) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pretože porušil ustanovenie § 6 ods. 5 cit. zákona na skutkovom základe, že ako prevádzkovateľ motorového vozidla továrenskej značky Audi, evidenčného čísla BL-638XA, neoznámil orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu. Podľa § 138 ods. 1) cit. zákona bola žalobcovi uložená pokuta v sume 100 €.

2. Žalovaný považoval za absolútne irelevantné odvolávajúc sa na zásadu zákazu tzv. sebaobviňovania v prípade, ak objasňujúci orgán v zmysle zásady legality požaduje splnenie zákonom stanovenej povinnosti od právnickej osoby ako prevádzkovateľa vozidla, a to výlučne za účelom zistenia totožnosti osoby, ktorej bolo zverené vedenie vozidla - t.j. za účelom zistenia totožnosti konkrétnej fyzickej osoby ako vodiča predmetného vozidla v súvislosti s objasňovaním priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Na základe vykonaného a ukončeného objasňovania v kontexte vyhodnotenia dôkazov tvoriacich obsah spisového materiálu objasňujúceho orgánu vedeného pod č. MsP- 136PR/2020-SM, t.j. po zhromaždení všetkých podkladov odôvodňujúcich vydanie rozhodnutia, mal správny orgán ODI BA I jednoznačne preukázané, že účastník konania (žalobca) porušil ustanovenie § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke, nakoľko ako prevádzkovateľ motorového vozidla továrenskej značky Audi, evidenčného čísla BL-638XA, neoznámil orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno,

priezvisko a adresa pobytu, a za tým účelom riadne upovedomil účastníka konania o začatí správneho konania vo veci uvedeného správneho deliktu s jednoznačným uvedením skutočností preukazujúcich odôvodnenosť začatia konania vo veci správneho deliktu držiteľa vozidla. Účastníkovi konania bola riadne daná možnosť vyjadriť sa ku všetkým podkladom a k spôsobu rozhodovania správneho orgánu ODI BA I, prípadne navrhnúť doplnenie spisového materiálu, pričom správny orgán ODI BA I stanovil aj lehotu, v ktorej má účastník konania možnosť uplatniť svoje práva v zmysle ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

3. Účastník konania si ako prevádzkovateľ predmetného motorového vozidla nesplnil svoju zákonnú povinnosť (§ 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke) už v štádiu objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, nakoľko orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok neoznámil osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno, priezvisko, adresa pobytu, pričom samotné konanie o veci správneho deliktu držiteľa vozidla vedené správnym orgánom ODI BA I a rozhodnutie vo veci samej je len legálnym a logickým následkom konania resp. nekonania účastníka konania pred orgánom oprávneným objasňovať priestupok. správny orgán ODI BA I postupoval v zmysle zásady materiálnej pravdy a vychádzal z § 3 ods. 4 Správneho poriadku, úplne a presne zistil skutočný stav a mal k dispozícii všetky potrebné podklady pre rozhodnutie. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie správneho orgánu ODI BA I bolo v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, vydal ho orgán na to príslušný, Rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci a obsahovalo predpísané náležitosti.

4. Správny orgán ODI BA I v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie. Ďalej v odôvodnení rozhodnutia správny orgán ODI BA I reagoval na dva okruhy problémov: na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti považuje skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené a ich právny význam. Právne posúdenie veci znamená, že správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie hmotnoprávneho predpisu. Medzi právnym posúdením a skutkovými zisteniami musí byť logický vzťah. Právne posúdenie veci musí obsahovať konkrétny odkaz na príslušný právny predpis, z ktorého správny orgán ODI BA I vo výrokovej časti rozhodnutia vychádzal, a z ktorého vyvodzuje svoje právne posúdenie. Žalovaný po zhodnotení všetkých skutočností svedčiacich v prospech ako aj v neprospech účastníka konania dospel k záveru, že účastník konania sa dopustil protiprávneho konania. Správny orgán ODI BA I zistil všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie do takej miery, aby boli spoľahlivým základom pre jeho rozhodovanie. Správny orgán ODI BA I vyhodnotil dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

5. Prvostupňový správny orgán vo správneho deliktu držiteľa vozidla postupoval v zmysle zásady zákonnosti. Zároveň sa pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci v zásade obmedzil na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho orgánu a na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny orgán ODI BA I sa nedopustil žiadnych procesných pochybností, ktoré by predstavovali takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V predmetnom správnom konaní správny orgán ODI BA I objektívne zistil, že došlo k spáchaniu správneho deliktu, že ho spáchal účastník konania, riadne odôvodnil sankciu, ktorú bolo potrebné účastníkovi konania uložiť. Žalovaný sa tiež stotožnil s postupom správneho orgánu ODI BA I, ktorý za predmetný delikt účastníkovi konania uložil sankciu pokutu výške 100 €, pričom za predmetný delikt bolo možné účastníkovi konania v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 zákona o cestnej premávke uložiť pokutu do 3.500 €. Žalovaný sa stotožnil s názorom správneho orgánu ODI BA I, že postačuje uloženie pokuty pri spodnej hranici možnej sadzby, ktorú považuje za dostatočne preventívne pôsobiacu na účastníka konania, aby sa v budúcnosti obdobného deliktu nedopustil.

II. žaloba a námietky

6. Žalobca predovšetkým namietal, že v konaní pred prvostupňovým orgánom došlo k podstatnému porušeniu jeho procesných práv, nakoľko správny orgán pred vydaním rozhodnutia neoboznámil žalobcu s podkladmi slúžiacimi na rozhodnutie a neumožnil mu navrhnúť doplnenie týchto podkladov slúžiacich pre rozhodnutie vo veci samej, nebol k veci ani raz vypočutý, teda konajúce správne orgány nepostupovali v úzkej súčinnosti so žalobcom, tak ako to vyžaduje Správny poriadok, čo malo za následok nedostatočné zistenie skutkového stavu na riadne posúdenie veci a spôsobilo to vadu nezákonnosti oboch napádaných rozhodnutí, pričom túto vadu nezákonnosti neodstránil ani odvolací

orgán v napádanom druhostupňovom rozhodnutí. V prvostupňovom konaní a následne aj v odvolacom konaní Okresný dopravný inšpektorát a takisto aj Krajský dopravný inšpektorát úplne ignorovali zákaz tzv. sebaobviňovania, pričom aj prvostupňové aj druhostupňové rozhodnutia boli vydané v príkrom rozpore so zásadou nemo tenetur se ipsum accusare, čo vyústilo v nesprávne právne posúdenie veci ako aj v nepreskúmateľnosť napádaných rozhodnutí pre nedostatok dôvodov, keď druhostupňový orgán zamietol odvolanie a potvrdil nezákonné rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu, ktoré bolo založené výlučne na mlčaní žalobcu, ktorý nevypovedal, nakoľko ani nebol v správnom konaní vypočutý a na žiadosť správneho orgánu o poskytnutie informácii v súlade so zákazom sebaobviňovania neodpovedal, pričom konajúce správne orgány rozhodli bez toho, aby sa vysporiadali so žalobcom namietanými skutočnosťami relevantným spôsobom a v dostatočnom rozsahu.

7. Záver žalovaného o tom, že žalobca nemal v konaní postavenie ani podozrivého ani obvineného je absolútne právne nesprávny, nakoľko ak by žalobca nebol ani podozrivý ani obvinený, tak by nikdy nemohol byť uznaný za vinného zo spáchanie zo spáchania správneho deliktu podľa § 138 ods. 1 písm. i) zákona o cestnej premávke, nakoľko len obvinený môže byť uznaný vinným so správneho deliktu a rovnako záver žalovaného o tom, že zásada „nemo tenetur se ipsum accusare“, t.j. porušenie zásady tzv. zákazu sebaobviňovania a zákazu sebainkriminácie majúcej svoj právny základ v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a zhmotnenej do zásady legality uvedenej v § 3 ods. 1 Správneho poriadku, ako aj všetky ďalšie skutočnosti v tejto súvislosti uvádzané žalobcom sú bezpredmetné a nevzťahujú sa na preskúmanú vec, je takisto absolútne právne nesprávny, nakoľko aplikáciu zásad trestného konania v správnych konaniach a aplikácie zásad správno-právneho trestania (ktoré v sebe zahŕňajú aplikáciu zásad uvedených v Trestnom zákone a v Trestnom poriadku aj na prejednanie správnych deliktov v nadväznosti na čl. 6 ods. 1 Dohovoru zohľadňujúc judikatúru ESLP, že na správne delikty sa tiež aplikujú zásady trestného práva hmotného a trestného práva procesného) predpokladá tak judikatúra najvyšších súdnych inšancií, na ktorú poukázal žalobca v podanom odvolaní, ako aj Správny súdny poriadok v ust. § 195 písm. c/ a písm. d/.

8. Splnenie tejto povinnosti už sama o sebe vylučuje tá skutočnosť, že upovedomenie o začatí správneho konania zo dňa 10.07.2020 bolo vydané na samom začiatku správneho konania, čo vylučuje umožnenie žalobcovi vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia pred vydaním rozhodnutia, nakoľko okamih kedy má byť účastníkovi konania umožnené vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia pred vydaním rozhodnutia, musí byť vykladaný v tom zmysle, že táto možnosť musí byť poskytnutá účastníkovi v samom závere prvostupňového konania, kedy je sa k „čomu z materiálneho hľadiska aj vyjadriť zo strany účastníka konania“, teda tesne pred vydaním rozhodnutia a nie hneď pri začatí konania (pri upovedomení o začatí správneho konania). Teda tvrdenie žalovaného, že „správny orgán ODI BA I v predmetnom konaní o správnom delikte držiteľa vozidla bezpochyby logicky vyzval účastníka konania na oboznámenie sa s podkladmi v čase, keď bol presvedčený, že skutkový stav je objektívne zistený, t.j. v čase, keď mal správny orgán ODI BA I dostatok podkladov pre rozhodnutie vo veci“ je absolútne nesprávne a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Povinnosť správneho orgánu umožniť účastníkovi konania oboznámiť sa s výsledkami vykonaného dokazovania a vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia možno nepochybné vyvodiť aj z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky či Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach týkajúcich sa porušenia ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku v súlade so základnými zásadami správneho konania.

9. Ďalším podstatným porušením ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, in concreto porušením vyššie citovaných ustanovení ako aj základných zásad trestného konania, ktoré je nepochybné nevyhnutné aplikovať aj vo všetkých správnych konaniach, ktoré majú „trestný charakter“ (priestupkové konania, konania o správnych deliktoch) je tá okolnosť, že žalovaný v napádanom rozhodnutí uzavrel, že žalobcovi v namietanom konaní nesvedčalo ani postavenie podozrivého ako obvineného. S týmto záverom žalobca nesúhlasil, nakoľko vo vzťahu k namietaným vadám konania ako aj vo vzťahu k namietaným vadám rozhodnutia je irelevantné, ako je konkrétny subjekt označený. Nie je rozhodujúce či ten-ktorý subjekt, ktorý sa mal dopustiť protiprávneho konania označený ako účastník konania, či podozrivý alebo obvinený, dôležité je to akému postaveniu mu svedčí po obsahovej (materiálnej stránke). Rovnako nie je rozhodujúce akým legálnym pojmom je označené protiprávne konanie tohto subjektu, teda či ide o priestupok alebo správny delikt. Dôležité je po obsahovej (materiálnej) stránke to, že konkrétnemu subjektu sa za vinu kladie konkrétne protiprávne konanie (priestupok/správny delikt). S poukazom na uvedené osoba v tomto postavení materiálne obvineného z protiprávneho konania musí mať garantované tzv. „obhajobné práva“ a môže byť vzhľadom

na trestnoprávny charakter postihnutá (uznaná za vinnú) len v súlade so základnými zásadami trestného konania, ktoré sú normatívne upravené v Trestnom zákone a v Trestnom poriadku a ktoré možno vyvodiť aj z judikatúry najvyšších súdnych inšancií či z iných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky (najmä Ústava Slovenskej republiky. Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

10. Za obvineného z priestupku (správneho deliktu) možno označiť osobu, proti ktorej je priestupkové konanie (správne konanie o správnom delikte) vedené. Obvineným z priestupku sa stáva občan momentom, kedy správny orgán urobil voči nemu prvý procesný úkon, ktorým je spravidla doručenie predvolania na ústne pojednávanie spolu s upovedomením o začatí konania pre konkrétnym a nezameniteľným spôsobom vymedzený skutok s uvedením miesta, času a spôsobu (údajného) protiprávneho konania, ktoré správny orgán klade za vinu účastníkovi konania v rámci konania o správnom delikte, pričom od tohto momentu musí konajúci správny orgán zabezpečiť, aby obvinený mohol realizovať svoje procesné (v širšom zmysle obhajobné) práva, resp. konajúci správny orgán nemôže obvineného (účastníka konania) na týchto jeho právach ukrátiť tak ako tomu boli v prípade žalobcu a prvostupňového orgánu spolu so žalovaným. Skôr ale než sa obvinený vyjadrí ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, musí byť zo strany správneho orgánu oboznámený s povahou a dôvodmi obvinenia (čl. 6 ods. 3 písm. a/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd taktiež zaručuje právo obvinenej osoby na primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby. Konajúce správne orgány však žalobcu v skutočnosti neoboznámili s povahou a dôvodmi správneho konania (obvinenia), ktoré sa proti nemu viedlo, v dôsledku čoho sa žalobca nemal efektívnu a reálnu možnosť brániť sa (obhajovať sa).

11. Poskytnutie príležitosti brániť sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu (priestupku) a tiež sa brániť proti tvrdeniam o skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia v trestnom (priestupkovom) konaní v neprospech účastníka trestného konania je základným účelom práva na obhajobu (Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11. septembra 2013, sp. zn. I. ÚS 573/2013). Právo na obhajobu môže obvinený realizovať sám, alebo prostredníctvom obhajcu - advokáta. Uvedené vyplýva nielen zo Správneho poriadku (ustanovenie § 17 ods. 1), ale aj z Európskeho dohovoru a Trestného poriadku, ktorý v ustanovení § 34 zaručuje obvinenému právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. Per analogiam má potom obvinený z priestupku právo zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním počas konania, resp. už aj počas objasňovania priestupku. Najvyšší správny súd ČR v tejto súvislosti dodal, že správny orgán je povinný umožniť obvinenému zo spáchania priestupku zvoliť si obhajcu a za týmto účelom mu stanoviť aj primeranú lehotu (rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 08. decembra 2015, sp. zn. 4 As 225/2015). Žalobcovi konajúci správny orgán (Okresný dopravný inšpektorát) a následne ani žalovaný (keďže prvostupňové konanie a druhostupňové konanie tvoria jeden celok) nikdy nedal reálnu možnosť ani oboznámiť sa s povahou a dôvodmi obvinenia zo správneho deliktu, nedal žalobcovi reálnu možnosť zvoliť si právneho zástupcu, nedal žalobcovi reálnu možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a navrhnúť jeho doplnenie. Žalobca nebol v konaní ani raz vypočutý v dôsledku čoho možno skonštatovať, že konajúce správne orgány sa ani len nepokúsili spoľahlivo zistiť skutkový stav veci.

12. Postup konajúcich správnych orgánov vo veci žalobcu možno vyhodnotiť ako nezákonný, nakoľko boli porušené vyššie špecifikované práva žalobcu, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj v nedostatočne a nespoľahlivo zistenom skutkovom stave, keďže žalobca v konaní nebol vôbec vypočutý a reálne mu nikdy nebola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a nebolo mu umožnené navrhnúť jeho doplnenie a to ani zo strany prvostupňového správneho orgánu a ani zo strany druhostupňového správneho orgánu (žalovaného). Upovedomením o začatí konania zo dňa 10.07.2020 si prvostupňový orgán nesplnil svoju povinnosť podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku a túto vadu nezákonnosti neodstránil ani žalovaný druhostupňový odvolací orgán a skutkový stav veci v nadväznosti na tieto procesné vady nebol presne a úplne zistený, čo v konečnom dôsledku vyústilo aj v nesprávne právne posúdenie veci, teda vo vecnú nesprávnosť (nezákonnosť) tak prvostupňového rozhodnutia ako aj druhostupňového rozhodnutia. Okresný dopravný inšpektorát a Krajský dopravný inšpektorát (žalovaný) so žalobcom konali tak, ako keby nebol účastníkom konania (obvineným zo správneho deliktu), ale iba ako keby bol treťou osobou, ktorá má v zmysle § 32 ods. 2 Správneho poriadku povinnosť oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie.

13. V predmetnom správnom konaní správny orgán úplne ignoroval zákaz tzv. sebaobviňovania a záver o vine účastníka konania (žalobcu) je založený len na tom, že žalobca správnemu orgánu neposkytol požadované údaje, ktorými by mal inkriminovať vodiča vozidla, ktorý sa mal dopustiť priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Teda správny orgán rozhodol v príkrom so zásadou nemo tenetur se ipsum accusare, takisto zo zásadou zákonnosti (§ 2 ods. 2 Trestného poriadku), zásadou práva na spravodlivý proces (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), zásadou dodržania práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), ktoré sú základnými zásadami trestného konania. Pokiaľ mal žalovaný za to, že: „je absolútne irelevantné poukazovanie na zásadu zákazu tzv. sebaobviňovania v prípade, ak objasňujúci orgán v zmysle zásady legality požaduje splnenie zákonom stanovenej povinnosti od právnickej osoby ako prevádzkovateľa vozidla, a to výlučne za účelom zistenia totožnosti osoby, ktorej bolo zverené vedenie vozidla - t.j. za účelom zistenia totožnosti konkrétnej fyzickej osoby ako vodiča predmetného vozidla v súvislosti s objasňovaním priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pričom odvolací orgán v uvedenej súvislosti zdôrazňuje, že v štádiu objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky subjekt URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., IČO: 47244895, so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava nemal postavenie ani podozrivého a ani obvineného“, tak vec nesprávne právne posúdil, keď žalobcovi nepriznal postavenie ani podozrivého ani obvineného v dôsledku čoho nesprávne odmietol na žalobcu aplikovať zásadu „nemo tenetur se ipsum accusare“.

14. Sám žalovaný si vnútorne v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutie odporoval, keď na jednej strane právne uzatvára, že účastník konania (žalobca) nemal postavenie ani podozrivého ani obvineného a na druhej strane ihneď v ďalšom odseku svojho odôvodnenia uvádza: „Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré boli zistené objasňujúcim orgánom v rámci objasňovania vyššie zisteného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, bola predmetná vec v zmysle ustanovenia § 60 ods. 3 písm. c) zákona o priestupkoch objasňujúcim orgánom odovzdaná príslušnému správnemu orgánu - ODI BA I na konanie vo veci podozrenia zo spáchania správneho deliktu držiteľa vozidla (teda žalobcu) v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 písm. i) zákona o cestnej premávke.“ V predmetnom správnom konaní bolo na vec žalobcu nevyhnutné aplikovať zásadu „nemo tenetur se ipsum accusare“, teda tzv. zákaz sebaobviňovania a v tomto smere vykonať potrebné dokazovanie (najmä výsluch žalobcu), nakoľko pri použití pravidiel elementárnej logiky bolo možné predpokladať, že páchatelom zisťovaného (vyšetrovaného) priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bol držiteľ vozidla (žalobca). Nakoľko je zrejmé, že právnická osoba (žalobca) sama o sebe nemôže disponovať s vozidlom, ale viesť vozidlo môže len fyzická osoba, možno predpokladať, že predmetné vozidlo viedol niektorý z konateľov a spoločníkov žalobcu. V konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci týmito osobami mohli byť s najväčšou pravdepodobnosťou JUDr. Marián Bošanský, JUDr. Ondrej Urban či Mgr. Ivan Gašparec, ktorý v čase údajného spáchania priestupku boli spoločníkmi ako aj konateľmi žalobcu (obchodnej spoločnosti URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária).

15. Žalobca nepopieral, že podľa v ust. § 6 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke je normatívne upravená povinnosť právnickej osoby - prevádzkovateľa vozidla viesť o prevádzke motorového vozidla a jeho vodičovi evidenciu s údajmi o mene a priezvisku vodiča, dátume a čase vedenia motorového vozidla, evidenčnom čísle motorového vozidla a adrese pobytu vodiča, avšak túto povinnosť má výlučne vtedy, ak vozidlo zveruje inej osobe. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia však za inú osobu (t.j. osobu odlišnú od prevádzkovateľa vozidla) nemožno považovať spoločníkov a konateľov právnickej osoby, ktorá je prevádzkovateľom vozidla, nakoľko tieto osoby (spoločníci a konatelia právnickej osoby) sú po materiálnej stránke právnickou osobou - t.j. sú sami priamo prevádzkovateľom vozidla, nakoľko právnická osoba ako taká objektívne nemôže viesť motorové vozidlo. Evidenciu podľa § 6 ods. 5 č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke je prevádzkovateľ vozidla povinný na výzvu policajta predložiť na účely spojené s výkonom jeho oprávnení na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, avšak to len v situácii, keď bol povinný túto evidenciu viesť, t. j. v situácii keď vozidlo zveril inej osobe. Žalobca však predmetné motorové vozidlo nikdy nezveril žiadnej inej osobe, preto ani nikdy nemal právnu povinnosť viesť evidenciu v podľa § 6 ods. 5 č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Konajúce správne orgány vyžadovali od žalobcu splnenie povinnosti, ktorú nikde nemal a to ani de facto ani de iure. Teda žalobca sa nikdy nemohol dopustiť správneho deliktu (byť uznaný vinným), tak ako to skonštatoval vo svojom rozhodnutí Okresný dopravný inšpektorát a následne aj Krajský dopravný inšpektorát.

16. V zmysle vyššie citovanej argumentačnej línie žalovaného by bolo možné dospieť k absurdnému záveru, že v prípade jednoosobových právnických osôb, teda kde konateľom a spoločníkom je tá istá fyzická osoba, by bola táto právnická osoba ako prevádzkovateľ motorového vozidla vždy a bezpodmienečne povinná oznámiť údaje o vodičovi vozidla podozrivom z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Teda podľa právnych záverov žalovaného by táto osoba (konkrétne konateľ právnickej osoby) mala oznámiť údaje o sebe samom - konateľ právnickej osoby údaje o sebe ako fyzickej osobe. V zmysle základných zásad trestného konania (ktoré sa uplatňujú vo všetkých konaniach trestného charakteru, teda aj v konaniach o správnych deliktoch) je takáto požiadavka sebaobviňovania zakázaná a nemôže byť vynucovaná pod hrozbou pokuty za správny delikt. Prvú zmienku o zákaze sebaobviňovania (lat. *nemo tenetur se ipsum accusare*) je možné nájsť už v Talmude - judaistickom náboženskom texte, v ktorom sa píše "nikto nestojí človeku bližšie, než on sám seba, a nikto sám zo seba nerobí zločinca." Zásadu *nemo tenetur se ipsum accusare* (ďalej len „*nemo tenetur*“), v preklade nikto nie je povinný usvedčovať seba samého, možno v širšom kontexte vnímať ako jeden z najpodstatnejších limitov procesného postupu orgánov verejnej moci v oblasti deliktuálneho práva procesného. Týka sa najmä zadovážovania akýchkoľvek skutočností, ktoré by v konečných štádiách takého postupu mohli tvoriť podklad pre meritórne rozhodnutie o vine a sankcii za protiprávne konanie jednotlivca či právnickej osoby. Zásada *nemo tenetur* v tomto smere predstavuje prostriedok zmiernenia procesnej výhody, ktorú orgány verejnej moci z pozície svojho verejno-mocenského postavenia proti osobám obvineným z protiprávneho konania majú.

17. Právo odoprieť výpoveď sa v súčasnosti odvodzuje z čl. 6 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a je dôsledkom ústavnej ochrany proti sebaobviňovaniu uvedenej v článku 37 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v zmysle ktorej každý má právo odoprieť výpoveď ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba alebo blízkej osobe. Podobne toto právo upravuje aj Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach v článku 14 odsek 3 písm. g) kde sa uvádza, že "každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo nebyť nútený svedčiť proti sebe alebo priznať vinu". Rovnako Európsky súd pre ľudské práva vo viacerých rozhodnutiach (napr. vo veciach Funke proti Francúzsku, John Murray proti Spojenému kráľovstvu, Saunders proti Spojenému kráľovstvu) judikoval (ako je spomenuté vyššie), že nerešpektovanie tohto pravidla môže porušiť právo na spravodlivý proces (čl. 6 Dohovoru), nakoľko medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ratifikované a vyhlásené Slovenskou republikou, sú na jej území všeobecne záväzné a majú prednosť pred zákonom. V podmienkach Slovenskej republiky zásada *nemo tenetur* nachádza vyjadrenie v Listine základných práv a slobôd, konkrétne v Ústave Slovenskej republiky a to v čl. 47 ods. 1 „Každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba alebo blízkej osobe.“ a v čl. 50 ods. 4 „Obvinený má právo odoprieť výpoveď; tohto práva ho nemožno pozbaviť nijakým spôsobom.“ Povinnosť rešpektovať túto zásadu pre Slovenskú republiku vyplýva taktiež aj z jej medzinárodných záväzkov, a to predovšetkým z čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv, a to napriek tomu, že čl. 6 citovaného dohovoru výslovne zakaz sebaobviňovania neupravuje (ale je ho možné vyvodiť, okrem iných z bohatej rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva). Možno teda uzavrieť, že zásada zákazu sebaobviňovania vyjadruje povinnosť štátu objasňovať trestné činy, zhromažďovať dôkazy a preukázať vinu bez toho, aby nútil podozrivé alebo obvinené osoby k priznaniu či poskytnutiu dôkazov o svojej trestnej činnosti. Práva obvineného, ktoré sú súčasťou práva na obhajobu musia orgány činné v trestnom konaní a súdy plne rešpektovať.

18. Právo nevypovedať predstavuje pre obvineného určitý protipól k právu vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k vykonaným dôkazom. Zároveň možno tieto práva využiť aj v rámci jedného procesného úkonu (výsluchu obvineného). Ak obvinený spočiatku nevyužije svoje právo a uvedie určité skutočnosti a následne po ich uvedení využije svoje zákonné právo a ďalej vypovedať odoprie, znamená to tiež využitie svojho práva na odopretie výpovede. Dôvodom môže byť napr. to, aby orgán činný v trestnom konaní nekládol tomuto vypočúvajúcejmu obvinenému otázku, na ktorú nechce odpovedať (Čentěš J a kol. a kol.: Trestné právo procesné, Všeobecná časť, Šamorín, Heuréka, 2016, s. 143.). Ak obvinený odoprie vypovedať, t. j. slovne komunikovať s orgánom činným v trestnom konaní, nemožno ho k tomu nijako donucovať, ani ho za to nemožno sankcionovať. Odmietnutie vypovedať nie je (samo osebe) ani dôvodom väzby. Sporná sa môže javiť otázka, či z odmietnutia vypovedať možno vyvodzovať nejaké dôkazné závery o vine obvineného. Väčšinovo je uznávané, že takéto odmietnutie nemožno dôkazne nijako vyhodnocovať v neprospech obvineného. V žiadnom prípade neplatí v trestnom procese staré dôkazné pravidlo sformulované pápežom Bonifácom VIII. (1235 - 1303) *qui tacet ubi loqui potuit et debuit consentire videtur* - kto mlčí, keď hovoriť mal a mohol, zrejme súhlasí

(Musil, J. Zákaz donucovania k sebaobviňovaniu. In: Teoretické a praktické problémy dokazovania: pocta prof. JUDr. Vladimírovi Mathernovi, DrSc. k 80. narodeninám: zborník príspevkov z celoštátnej konferencie s medzinárodnou účasťou konanej dňa 15. decembra 2008. Bratislava : Bratislavská vysoká škola práva).

19. „Dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia je absolútne neúčinný, t. j. takúto vadu nie je možné odstrániť a v trestnom konaní ho zásadne nie je možné využiť. Nezákonne vynútený dôkaz je taktiež nepoužiteľný bez ohľadu na skutočnosť, či svedčí v prospech alebo v neprospech obvineného a nezáleží na tom, či bol vyhľadovaný, zabezpečený a vykonaný orgánmi činnými v trestnom konaní alebo vyhľadovaný, zabezpečený a vykonaný niektorou procesnou stranou. Nezákonne vynútený dôkaz je taktiež nepoužiteľný bez ohľadu na to, v ktorej fáze jeho získavania došlo k nezákonnému donúteniu alebo hrozbe donútenia, teda či sa tak stalo pri vyhľadaní dôkazu, pri jeho zabezpečovaní alebo pri jeho vykonávaní. Podľa názoru krajské ho súdu všetky tieto skutočnosti je nutné vyhodnotiť tak, že išlo zo strany polície o nezákonné donútenie podozrivej osoby vykonať svoju výpoveď za zámerne tak vytvorených podmienok, aby osoba neznalá práva a procesných postupov polície konala podľa želaní, či požiadaviek polície. Takto vykonaný výsluch obvineného ho je pre to nutné označiť za dôkaz v zmysle § 119 ods. 4 Tr. por., t. j. za dôkaz absolútne nepoužiteľný v konaní pred súdom, na ktorom nemôže byť založený výrok o vine obžalovaného ho zo spáchania žalovaného trestného činu.“ (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 6. 2019 sp. zn. 4To/52/2019). Zásada nemo tenetur sa vzťahuje okrem výsluchu obvineného aj na ďalší rad procesných úkonov, ktoré majú ekvivalentnú matériu a tou je, aby obvinený nebol nútený usvedčovať seba samého a z nevedomosti, že tak nemusí urobiť, ak by tým produkoval v dobrovoľnej súčinnosti dôkazy vo svoj neprospech, ak to nie je vyjadrením jeho vôle.

20. Zásada nemo tenetur se ipsum accusare (nikto nesmie byť nútený k sebaobviňovaniu - self-incrimination) je bez pochyb medzinárodnoprávnym štandardom a predpokladom na spravodlivý proces (fair trial) aj v zmysle Článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, hoci to nie je vyslovene v Dohovore uvedené. Uvedené ale vyplýva z judikatúry, pričom Európsky súd pre ľudské práva to konštatoval v početných rozhodnutiach. Za zmienku ale určite stojí, že zásadu nemo tenetur se ipsum accusare možno zaznamenať aj v sekundárnom práve Európskej únie. V smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (ďalej aj len „Smernica o prezumpcii nevinoty“) sa v bode 25 preambuly uvádza: „Právo nevypovedať vo vlastný neprospech je tiež dôležitým aspektom prezumpcie nevinoty. Keď sa od podozrivých a obvinených osôb žiada, aby vypovedali alebo odpovedali na otázky, nemali by byť nútené predložiť dôkazy alebo dokumenty ani poskytnúť informácie, ktoré môžu svedčiť v ich neprospech.“ Osobitne sa tejto zásade venuje článok 7 Smernice o prezumpcii nevinoty. Tak ako Smernica o prezumpcii nevinoty, aj ďalšie smernice týkajúce sa procesných práv v trestnom konaní v rámci práva Európskej únie (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní - Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody - Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní - Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní - Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016 o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači) boli prijímané a koncipované aj na základe rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva. Čo je vhodné akcentovať a vyzdvihnúť v predmetných smerniciach je formálne priznanie všetkých práv nielen obvineným, ale aj podozrivým osobám.

21. Jedným z významných rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa zásady zákazu nútenia k sebaobviňovaniu bol prípad Funke proti Francúzsku, v ktorom išlo o vynucovanie predloženia dokumentov ohľadom zahraničných bankových účtov, ktoré by mohli privodiť tejto osobe trestné stíhanie, pod hrozbou pokút. Takýto postup bol v tomto rozhodnutí vyhodnotený ako porušenie práva neprispievať k obviňovaniu vlastnej osoby, a teda v rozpore so zásadou zákazu nútenia k sebaobviňovaniu. (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Funke proti Francúzsku z 25. februára 1993, č. sťažnosti 10828/84.) Na obdobnom skutkovom základe bol založený aj prípad J. B. proti Švajčiarsku, (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci J. B. proti Švajčiarsku z 3. mája 2001, č.

sťažnosti 31827/96.) v ktorom daňové orgány zistili, že sťažovateľ uskutočnil isté finančné operácie, ale príjmy z nich nezahrnul do daňových priznaní v príslušných rokoch. Sťažovateľ pripustil, že jeho daňové priznania nie sú v poriadku, odmietol však vydať dokumenty týkajúce sa spoločností, s ktorými obchodoval, za čo mu bola opakovane ukladaná pokuta. Podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva sa štátne orgány snažili primäť sťažovateľa k predloženiu dokumentov, z ktorých mohlo byť zjavné, že v danom období mal aj ďalšie zdaniteľné príjmy, ktoré nepriznal, čo by mohlo mať za následok jeho trestné stíhanie. Európsky súd pre ľudské práva odmietol právny názor vyjadrený v námietke vlády, že požadované dokumenty bolo potrebné považovať za materiály, ktorých existencia je nezávislá na vôli dotknutej osoby, a ktoré preto boli byť od nej požadované aj donucovaním. Z oboch menovaných rozhodnutí, okrem iného, vyplýva, že princíp nemo tenetur chráni podozrivého aj pred nútením k poskytnutiu listinných dôkazov proti sebe samému v administratívnom konaní a následným použitím takýchto dokumentov v rámci trestného konania. (POTÁŠCH, P.: Správne delikty a správne trestanie v kontexte zásady „nullum crimen sine lege“, „nemo tenetur se ipsum accusare“ a zásady legitímnych očakávaní. In.: Paneurópske právnické listy, 1/2018, ISSN 2644-450Xv, s. 52 - 72, s. 67.)

22. A napokon, ako vyplýva z rozhodnutia Saunders proti Spojenému kráľovstvu Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že aj keď Dohovor výslovne neobsahuje právo mlčať a právo neprispievať k sebaobviňovaniu, uvedené práva sú všeobecne uznávaným štandardom. Tieto práva tvoria základ pojmu spravodlivý proces, ktorý je zakotvený v článku 6 Dohovoru. Logická podstata spomínaných práv spočíva v ochrane obvineného pred nezákonným nátlakom orgánov, čím sa prispieva k vyhnutiu sa justičným omylom a naplneniu cieľov článku 6 Dohovoru. Právo neprispieť k obvineniu vlastnej osoby vopred predpokladá, že obžaloba v trestnej veci sa snaží preukázať dôkazy proti obvinenému bez použitia dôkazov získaných postupmi donútenia alebo nátlaku proti vôli obvineného. Orgány činné v trestnom konaní musia odôvodňovať trestné stíhanie proti obvinenému bez použitia dôkazov získaných metódami donútenia alebo nátlaku získané v rozpore s vôľou obvineného. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa uvádza, že verejný záujem nemôže ospravedlniť použitie výpovedí získaných donútením pri predsúdnom vyšetrovaní na usvedčenie obvineného v súdnom konaní. (SVÁK, J., Ochrana ľudských práv (z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práv), Eurokódex, 2006, ISBN 80-88931-51-7, s. 471.)

23. V rozhodnutí vo veci Tirado Ortiz a Lozano proti Španielsku z 22. júna 1999 Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že zákaz inkriminácie vlastnej osoby sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré existujú nezávisle od vôle podozrivej osoby, a to aj vtedy, ak by boli získané použitím donucovacích prostriedkov. V prípade ale, ak by existencia dôkazov bola výhradne závislá na vôli obvineného (napríklad poskytnutie hlasovej vzorky), nemožno ho k poskytnutiu takýchto dôkazov nútiť. Právo neprispievať k vlastnému obvineniu sa týka v prvom rade rešpektovania rozhodnutia obvineného mlčať, resp. využitia práva odmietnuť vypovedať. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, odborné názory akademickej obce a základnú zásadu trestného konania nemo tenetur se ipsum accusare možno spoľahlivo uzavrieť, že žiadne rozhodnutie trestného (sankčného) charakteru, vrátane rozhodnutia o správnom delikte, nemôže byť založené na mlčaní alebo na odmietnutí odpovedať na otázky či na odmietnutí poskytnúť informácie, ktorý by osoba (či už fyzická alebo právnická) sama seba akýmkoľvek spôsobom inkriminovala.

24. Žalobca nepopieral, že v praxi správnych orgánov sa vyskytujú prípady, kedy je dôvodné a nevyhnutné uplatniť sankčný mechanizmus, ak prevádzkovateľ vozidla odmietne poskytnúť údaje páchatel'a priestupku, avšak postupovať tak možno výlučne iba za situácie, ako vedenie vozidla právnická osoba zverila inej osobe, t. j. osobe odlišnej od právnickej osoby (odlišnej od spoločníkov a konateľov právnickej osoby), napríklad svojim zamestnancom, nie za situácie, keď právnická osoba vedenie vozidla nezverila vedenie inej osobe. Právnická osoba ako prevádzkovateľ vozidla nikdy nemôže byť nútená k tomu, aby inkriminovala svojich členov - spoločníkov a konateľov a nemôže byť sankcionovaná za to, že odmietla inkriminovať seba samú, teda svojich členov. Inak povedané, konateľ právnickej osoby nemôže byť nútený hrozbou pokuty nútený k tomu, aby v pozícii štatutárneho orgánu právnickej osoby oznámil de facto i de iure údaje o sebe samom, nakoľko konateľ a podozrivý s priestupku je v konkrétnom prípade tou istou osobou. Je teda neprípustné, aby správne orgány vyžadovali od právnickej osoby pod hrozbou pokuty, konkrétne vo veci žalobcu priamo od niektorého konateľov (zároveň aj spoločníkov), aby oznámil údaje o páchatel'ovi priestupku, ktorým s najväčšou pravdepodobnosťou mohol byť on sám alebo niektorý z ostatných konateľov (spoločníkov). Tieto skutočnosti, či predmetné motorové vozidlo v čase spáchania priestupku viedla fyzická osoba, ktorej

údaje nebol žalobca s poukazom na zákaz sebaobviňovania povinný oznámiť, ani Okresný dopravný inšpektorát ani Krajský dopravný inšpektorát pred rozhodnutím o vine žalobcu vôbec nezisťovali a neobjasňovali, nakoľko ani len nevykonali výsluch žalobcu.

25. Imanentnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu (a inú právnu) ochranu je i právo na riadny a spravodlivý proces a v rámci neho i právo účastníka (daňového) konania na také odôvodnenie správneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (porovnaj III. ÚS 209/04; III. ÚS 271/05-9; III. ÚS 95/06-6). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu (a rovnako aj príslušného daňového orgánu) zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Nakoľko sa žalovaný ako druhostupňový správny orgán vo svojom dostatočným spôsobom nezaoberal námietkami žalobcu a s týmto sa ani jasne a zrozumiteľne nevysporiadal a neodôvodnil tento svoj postup, je takéto rozhodnutie žalovaného ako odvolacieho orgánu arbitrárne a nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Žalobca namietal súdu, vady neodôvodnenia rozhodnutia žalovaného a tým ipso facto vady arbitrárnosti, zmätočnosti a nezákonnosti rozhodnutia a tým nezákonnosť aj prvostupňového rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu. Záverom žalobca poukázal aj na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorým možno aplikovať nielen na súdne konanie, ale analogicky aj na predmetné daňové konanie, v ktorom konštatoval, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003).

II. vyjadrenie žalovaného

26. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že ODI BA I ako správny orgán prvého stupňa konanie žalobcu kvalifikoval ako porušenie ustanovenia § 6 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za čo bol uznaný vinným zo spáchania správneho deliktu podľa § 138 ods. 1 písm. i) zákona o cestnej premávke. Žalobca v konaní pred správnym orgánom ODI BA I a ani v konaní pred žalovaným ako odvolacím orgánom nebol nijakým spôsobom ukrátený na svojich právach vyplývajúcich mu z príslušných právnych predpisov. V predmetnej veci bolo potrebné dôsledne rozlíšiť štádium objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zisteného Mestskou políciou Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy - expozitúra Bratislava I od štádia samotného správneho konania vedeného správnym orgánom OPI BA I vo veci porušenia povinnosti prevádzkovateľa vozidla, t.j. od samotného konania o správnom delikte držiteľa vozidla.

27. Na základe zisteného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorého sa dopustil neznámy páchatel' - vodič motorového vozidla tov. zn. Audi, čiernej metalízy, s evidenčným číslom BL-638XA tým, že dňa 15.11.2019 v čase o 08:14 h nerešpektoval dopravnú značku IP 24a - zóna s dopravným obmedzením (zóna státi, státié povolené len na vyznačených parkovacích miestach a dopravnú značku IP 25a - pešia zóna (Dopravná obsluha 00:00 - 24:00 hod., Zásobovanie 06:00 - 09:00 hod., Zákaz vjazdu nákladných automobilov 3,5 tony, okrem vozidiel s povolením Hl. m. SR Bratislavy), objasňujúci orgán v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 s poukazom na ustanovenie § 60 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov riadne vyzval žalobcu (v štádiu objasňovania priestupku - subjekt URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., IČO: 47244895, so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava) ako prevádzkovateľa predmetného vozidla, aby v určenej lehote, oznámil údaje osoby, ktorej bolo v čase zisteného spáchania priestupku zverené vedenie predmetného motorového vozidla v rozsahu meno, priezvisko, adresa pobytu, a to výlučne za účelom splnenia si povinnosti prevádzkovateľa vozidla podľa ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke.

28. Žalobca ako zistený prevádzkovateľ predmetného motorového vozidla, nemal v štádiu objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky realizovaného objasňujúcim orgánom postavenie ani podozrivého a ani účastníka konania, nakoľko objasňujúci orgán v štádiu objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v kontexte príslušných ustanovení zákona o priestupkoch obstarával podklady do takej miery, aby bolo možné určiť konkrétneho páchatela

priestupku, t.j. konkrétnu fyzickú osobu ako vodiča predmetného vozidla, pričom v zmysle zásady legality oprávnené vyžadoval od žalobcu (v čase objasňovania priestupku - od subjektu URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., IČO: 47244895, so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava) ako prevádzkovateľa predmetného vozidla oznámenie údajov osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno, priezvisko, adresa pobytu, t.j. objasňujúci orgán oprávnené vyžadoval splnenie si povinnosti prevádzkovateľa vozidla, ktorú mu ukladá zákonom o cestnej premávke (§ 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke).

29. Žalobca (v štádiu objasňovania priestupku - subjekt URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., IČO: 47244895, so sídlom Havlíčkova 16, Bratislava) si ako prevádzkovateľ predmetného vozidla voči objasňujúcemu orgánu nesplnil zákonom stanovenú povinnosť (§ 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke), čím zmaril ďalšie riadne objasnenie predmetného priestupku - t.j. svojím konaním, resp. nekonaním zamedzil zisteniu konkrétneho páchatela priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky - fyzickej osoby ako vodiča predmetného vozidla, bola predmetná vec v zmysle ustanovenia § 60 ods. 3 písm. c) zákona o priestupkoch v znení neskorších predpisov odovzdaná príslušnému správne mu orgánu ODI BA I na konanie vo veci podozrenia zo spáchania správneho deliktu držiteľa vozidla v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 písm. i) zákona o cestnej premávke. Žalobca ako prevádzkovateľ predmetného motorového vozidla sa stal účastníkom správneho konania vo veci správneho deliktu držiteľa vozidla až pred príslušným prvostupňovým správne mu orgánom ODI BA I, čo žalovaný riadne vymedzil aj v rozhodnutí o odvolaní zo dňa 23.11.2020, a preto žalovaný absolútne odmietal tvrdenia žalobcu, že žalovaný vyjadril záver, že žalobca nemal v celom konaní postavenie ani podozrivého ani obvineného, pričom ich považuje za zavádzajúce a účelovo vytrhnuté z kontextu celej právnej veci.

30. Z dikcie ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke jednoznačne vyplýva, že prevádzkovateľ vozidla je povinný v súvislosti s konaním o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok oznámiť osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla, v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu, to znamená, že zákonodarca stanovil vyššie uvedenú povinnosť prevádzkovateľovi vozidla nie len pri prejednávaní priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky pred správne mu orgánom, ale už aj v štádiu objasňovania zisteného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky pred objasňujúcim orgánom, a to v kontexte príslušných oprávnení objasňujúceho orgánu v zmysle zákona o priestupkoch. Pokiaľ si žalobca ako prevádzkovateľ predmetného vozidla svoju zákonom o cestnej premávke stanovenú povinnosť nesplnil už pred orgánom oprávneným objasňovať priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, čo nepochybne vyplynulo z obsahu spisového materiálu objasňujúceho orgánu vedeného pod č. MsP-136-PR72020-SM, tak jediným legálnym a logickým následkom zo strany správneho orgánu ODI BA I bolo začatie konania vo veci správneho deliktu držiteľa vozidla voči žalobcovi, pretože opätovné vyžadovanie splnenie povinnosti stanovenej v § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke od žalobcu správne mu orgánom ODI BA I by bolo nadbytočné, ktoré nemá oporu v samotnej dikcii ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke, nakoľko príslušný správne mu orgán ODI BA I zistený priestupok ani neobjasňoval; a vzhľadom ku skutočnosti, že objasňujúci orgán nezistil konkrétneho páchatela priestupku, t.j. konkrétneho vodiča, tak zistený priestupok správne mu orgán ODI BA I nemohol ani prejednať.

31. Správne mu orgán ODI BA I si v predmetnom konaní jednoznačne splnil povinnosť vyplývajúcu mu aj z ustanovenia § 3 ods. 2 Správneho poriadku, pretože dal žalobcovi príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy, pričom tak nepochybne logicky učinil v čase, keď bol presvedčený, že skutkový stav je objektívne zistený, t.j. v čase, keď mal správne mu orgán ODI BA I dostatok podkladov pre rozhodnutie vo veci, a preto žalovaný odmieta bezpredmetné tvrdenia žalobcu, že so žalobcom nebolo konané ako s účastníkom správneho konania, ale len ako s treťou osobou. V kontexte vyššie opísaného procesného postupu správneho orgánu ODI BA I v konaní o správnom delikte držiteľa vozidla, žalovaný poukázal na skutočnosť, že Správne mu poriadok predpokladá dve formy správneho konania, a to ústnu formu a formu písomnú. Nariadenie ústneho pojednávania správne mu orgánom je obligatórne iba vtedy, ak tak ustanovuje osobitný právne predpis, pričom v ostatných prípadoch je len na zvážení konajúceho orgánu, či ústne pojednávanie nariadi alebo nie. Zákon o cestnej premávke, v súlade s ktorým bola účastníkovi konania uložená pokuta, neukladá príslušným správne mu orgánom povinnosť nariadiť ústne pojednávanie v konaniach o správnych deliktach držiteľa vozidla v zmysle ustanovenia § 138 zákona o cestnej premávke, a preto tvrdenia žalobcu o tom, že k veci nebol vôbec vypočutý sú nedôvodné, nakoľko nemajú oporu v príslušnom právne mu predpise, pričom poukazovanie žalobcu na nedodržanie procesného postupu správneho orgánu ODI BA I v konaní o správnom delikte držiteľa vozidla podľa zákona o priestupkoch

je v predmetnej právnej veci irelevantné, nakoľko v predmetnom konaní o správnom delikte držiteľa vozidla je zákon o cestnej premávke zákonom špeciálnym (lex specialis) a Správny poriadok je zákonom všeobecným (lex generalis).

32. Z ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku jednoznačne vyplýva, že správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, čo v predmetnom konaní o správnom delikte držiteľa vozidla správny orgán ODI BA I bezpochyby naplnil, a to obsahom Upovedomenia o začatí konania zo dňa 10.07.2020, ktoré bolo žalobcovi riadne doručené dňa 16.07.2020. Žalobcovi v predmetnom konaní o správnom delikte nebola žiadnym spôsobom upretá možnosť realizácie práva vyplývajúceho mu z ustanovenia § 23 ods. 1 Správneho poriadku. Žalovaný tiež poukázal na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t.j. „práva patria bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým)“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení vrátane využitia možnosti vyjadriť sa ku všetkým podkladom a k spôsobu rozhodovania správneho orgánu, navrhovať doplnenie spisového materiálu, ako aj realizácie práva nazerania do spisov, pričom žalovaný v uvedenej súvislosti vyjadruje názor, že pasivitu žalobcu v predmetnom konaní o správnom delikte držiteľa vozidla nemožno vykladať v neprospech procesného postupu správneho orgánu ODI BA I, príp. žalovaného ako odvolacieho orgánu.

33. Žalovaný odmietal poukazovanie žalobcu na jednotlivé rozsudky konkrétnych súdov pojednávajúcich o procesných porušeníach jednotlivých správnych orgánov, pričom to považoval v predmetnej právnej veci za irelevantné, a to najmä z dôvodu, že každý prípad je individuálny a špecifický, nakoľko vychádza z iných skutkových ako aj procesných okolností, a preto predmetné rozsudky nemožno automaticky generalizovať na každý „obdobný“ prípad, ako bolo v predmetnej právnej veci potrebné dôsledne rozlišovať štádium objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky od štádia samotného správneho konania vedeného správnym orgánom ODI BA I vo veci porušenia povinnosti prevádzkovateľa vozidla. Považoval za potrebné sa v predmetnej právnej veci taktiež dôsledne zaoberať postavením osoby ako prevádzkovateľa vozidla v kontexte príslušných ustanovení zákona o cestnej premávke ako aj zákona č. 106/2018 Z.z. Žalovaný v uvedenej súvislosti poukázal na dikciu ustanovení § 2 ods. 23 a ods. 24 zákona o prevádzke vozidiel, z ktorých jednoznačne vyplýva, že prevádzkovateľom vozidla je vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ vozidla, pričom držiteľom vozidla je osoba, na ktorú je vozidlo prihlásené v evidencii vozidiel a ktorá je zapísaná v dokladoch vozidla, čo znamená, že prevádzkovateľom, resp. držiteľom vozidla je len tá osoba, ktorá je zapísaná v dokladoch od vozidla, a preto tvrdenie žalobcu, že spoločníci, resp. konatelia žalobcu, nie sú inými osobami ako prevádzkovateľ predmetného motorového vozidla v kontexte povinnosti uloženej v § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke, nie je dôvodné, nakoľko nemá oporu v žiadnom právnom predpise.

34. Zákonodarca presne a zrozumiteľne vymedzil okruh povinností prevádzkovateľa vozidla v jednotlivých ustanoveniach § 6 zákona o cestnej premávke, pričom ním sledovaný účel v konkrétnom ustanovení § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke, ktorým je legitímne oprávnenie vyžadovať od prevádzkovateľa vozidla uvedenie osobných údajov osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno, priezvisko, adresa pobytu v kontexte riadneho objasnenia alebo prejednávania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávke, nie je v rozpore s obsahom a zmyslom jednotlivých článkov Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je v rozpore s Odporúčaním výboru ministrov Rady Európy (R91) 1 o ukladaní administratívno-právnych sankcií a taktiež nie je v rozpore so zásadou zákazu tzv. sebaobviňovania, pričom žalovaný v uvedenej súvislosti poukazuje na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov publikovanú dňa 26.01.2009, z ktorej okrem iného, jednoznačne vyplýva, že stupeň zlučiteľnosti návrhu uvedeného zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie je úplný. Vzhľadom ku skutočnosti, že zákon o cestnej premávke osobe prevádzkovateľa vozidla priznáva nielen práva, ale ukladá osobe prevádzkovateľa vozidla aj konkrétne povinnosti, mal žalovaný za to, že vyžadovanie splnenia povinnosti prevádzkovateľa vozidla v zmysle dikcie ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke v žiadnom prípade neodporuje zásade zákazu tzv. sebaobviňovania, a to bez ohľadu na skutočnosť, v akom vzťahu, či postavení je osoba vodiča vozidla voči osobe prevádzkovateľa vozidla, ktorou môže byť nie len právnická osoba, ale aj fyzická osoba - podnikateľ, či samotná fyzická osoba.

35. Žalovaný rešpektuje právo osoby odoprieť podať vysvetlenie orgánu oprávnenému objasňovať priestupky, ak by sebe alebo blízkej osobe spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania (§ 56 ods. 2 zákona o priestupkoch), avšak na druhej strane je potrebné zdôrazniť a uvedomiť si, či využitie uvedeného inštitútu nezakladá, vzhľadom na postavenie konkrétnej osoby ako prevádzkovateľa vozidla, iné - deliktuálne konanie v zmysle príslušných ustanovení konkrétnych právnych predpisov. V predmetnej právnej veci uplatnenie postupu v zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 Priestupkového zákona pred objasňujúcim orgánom žalobcom ako prevádzkovateľom vozidla je absolútne irelevantné, keďže prevádzkovateľom vozidla je právnická osoba. Je absolútne irelevantné poukazovanie na nerešpektovanie zásady zákazu tzv. sebaobviňovania v predmetnej právnej veci, v ktorej objasňujúci orgán v zmysle zásady legality požadoval splnenie zákonom stanovenej povinnosti od žalobcu (právnickej osoby) ako prevádzkovateľa vozidla, a to výlučne za účelom zistenia totožnosti osoby, ktorej bolo zverené vedenie vozidla - t.j. za účelom zistenia totožnosti konkrétnej fyzickej osoby ako vodiča predmetného vozidla v súvislosti s objasňovaním priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, pričom žalovaný opätovne v uvedenej súvislosti zdôrazňuje, že v štádiu objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky žalobca nemal postavenie ani podozrivého a ani obvineného. Na záver žalovaný považoval až za absurdné poukazovanie žalobcu na ustanovenie § 35 ods. 3 Správneho poriadku, pretože uvedené ustanovenie prislúcha osobe, ktorá má v správnom konaní postavenie svedka a nie účastníka konania, pričom žalovaný v uvedenom kontexte opätovne uvádza, že predmetnom správnom konaní o správnom delikte držiteľa vozidla vedeného správnym orgánom ODI BA I nebolo opätovné a nadbytočné vyžadovanie splnenie povinnosti žalobcom ako prevádzkovateľom predmetného vozidla podľa ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke, ale predmetom správneho konania o správnom delikte držiteľa vozidla vedeného správnym orgánom ODI BA I bol už len legálny a logický následok nesplnenia si povinnosti v zmysle § 6 ods. 5 zákona cestnej premávky žalobcom ako prevádzkovateľom vozidla pred orgánom oprávneným objasňovať priestupok.

III. pojednávanie

36. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný § 9 ods. 1 SSP nariadil pojednávanie podľa § 107 ods. 1 SSP a rozhodol vo veci dňa 21.09.2022 za účasti zástupcu žalovaného. Právny zástupca žalobcu sa písomným podaním zo dňa 25.10.2022. Z pripojeného administratívneho spisu súd zistil skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné tak, ako boli nimi opísané v ich písomných podaniach. Žalovaný v administratívnom konaní vydal v úvode odôvodnenia rozsudku opísané rozhodnutie, pričom jeho odôvodnenie bolo obdobné ako vyjadrenie k žalobe. K jednotlivým častiam týchto rozhodnutí a k skutočnostiam medzi účastníkmi sporným sa súd detailnejšie vyjadril nižšie v odôvodnení tohto rozsudku.

IV. Relevantné právne predpisy

37. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciiach § 6 ods. 1 SSP súd preskúma aj administratívne konanie, ktorým sa v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ SSP rozumie postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu administratívneho konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti.

38. Podľa § 3 ods. 4 a 5 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnomu vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierné vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

39. Podľa § 32 ods. 1 a 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

40. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

41. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

42. Podľa § 6 ods. 5) zákona o cestnej premávke, prevádzkovateľ vozidla je povinný v súvislosti s konaním o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok oznámiť osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla, v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu.

43. Podľa § 6 ods. 6) zákona o cestnej premávke, ak je prevádzkovateľom vozidla právnická osoba, ktorá v rámci svojej činnosti zveruje motorové vozidlo inej osobe, je povinná viesť o prevádzke motorového vozidla a jeho vodičovi evidenciu s údajmi o mene a priezvisku vodiča, dátume a čase vedenia motorového vozidla, evidenčnom čísle motorového vozidla a adrese pobytu vodiča. Evidenciu podľa prvej vety je prevádzkovateľ vozidla povinný na výzvu policajta predložiť na účely spojené s výkonom jeho oprávnení na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky; to sa nevzťahuje na prevádzkovateľa vozidla, ktorým je štátny orgán plniaci úlohy na úseku ochrany verejného poriadku, bezpečnosti štátu a obrany štátu.

44. Podľa § 138 ods. 1 písm. i) zákona o cestnej premávke, orgán Policajného zboru uloží pokutu do 3.500 € právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorá v súvislosti s konaním o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok neoznámí osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla, v rozsahu meno, priezvisko a adresa.

45. Podľa § 139 ods. 1) zákona o cestnej premávke, pri ukladaní pokuty sa prihliada na závažnosť, následky a čas trvania protiprávnej činnosti.

VI. Posúdenie veci správnym súdom

46. Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru, z Odporúčania výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov 13. februára 1991 (ďalej aj „odporúčanie o správnych sankciách“) ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej dnes už ustálenej judikatúre opakovane vyslovil názor, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno prítom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi (rozsudok NS SR 5Sžf/1/2013, resp. rozsudok NS SR 2Sžo/2/2012). Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. spis. zn. 3Sž/68/2004, spis. zn. 3Sž/85/2007, spis. zn. 8Sžo/28/2007, spis. zn. 8Sžo/147/2008, spis. zn. 2Sžf/9/2010, spis. zn. 2Sžf/44/2011, spis. zn. 5Sž/21/2010) je jednotná v tom, že tieto princípy sa v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne

delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu.

47. Správny súd konštatuje, že účelom deliktuálneho konania vo všeobecnosti je objektívne zistiť, či došlo k spáchaniu deliktu (priestupku, či iného správneho deliktu), kto ho spáchala a akú sankciu je potrebné páchatelovi uložiť. Orgány prejednávajúce správne delikty sú povinné čo najúplnejšie zistiť podklady pre rozhodnutie tak, aby neboli žiadne dôvodné pochybnosti o prejednávanej veci, pričom pochybnosti o spáchanom skutku sa v deliktuálnom konaní vykladajú v prospech obvineného. U právnických osôb sa zodpovednosť za správny delikt posudzuje bez ohľadu na zavinenie t. j. ide o objektívnu zodpovednosť za správny delikt. Ak bol zistený skutkový stav v priebehu objasňovania správneho deliktu a dokazovania vykonaného správnym orgánom, úlohou správnych orgánov je vyhodnotiť dôkazy v prospech i v neprospech obvineného a vyhodnotením vykonaných dôkazov na základe voľného hodnotenia dôkazov rozhodnúť, či vykonané dôkazy sú dostatočné pre preukázanie zodpovednosti za správny delikt. Pre preukázanie spáchania správneho deliktu nezáleží na tom, či je preukázaný jediným alebo skupinou dôkazov, či vo forme výpovede alebo listiny, ak taký dôkaz alebo dôkazy nepochybne preukazujú vinu.

48. Z pripojeného administratívneho spisu, z dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu i žalovaného vyplynulo, že opis skutku vyplývajúceho z dôkazov, bol totožný so skutkom, ako bol opísaný v napadnutých rozhodnutiach a súd nemal žiaden relevantný dôvod spochybňovať skutkové ani právne závery žalovaného. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného sp. zn. KRPZ-BA-KDI21-78/2020-P zo dňa 23.11.2020, ktorým podľa § 59 ods. 1 a ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I č. ORP-P-127/BAI-ODI1-2020 zo dňa 19.08.2020, na základe ktorého bol žalobca uznaný za vinného zo správneho deliktu podľa § § 138 ods. 1 písm. i) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pretože porušil ustanovenie § 6 ods. 5 cit. zákona na skutkovom základe, že ako prevádzkovateľ motorového vozidla továrenskej značky Audi, evidenčného čísla BL-638XA, teda neoznámil orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu.

49. Na tomto mieste správny súd ozrejmní dôvody, pre ktoré považovať žalobcove námietky za neopodstatnené: v prvom rade sa správny súd nemohol stotožniť so žalobcovou námietkou, ktorá sa týkala nesprávneho právneho posúdenia a porušenia zásady „nemo tenetur se ipsum accusare“. Označená zásada v podstate chráni obvineného pred tzv. inkvizítnym procesom, kde jedným z významných znakov inkvizítného procesu bolo zakotvenie povinnosti obvineného vypovedať pravdivo. Takto chráni obvineného pred bezprávnym donucovaním zo strany štátnych orgánov a tým prispieva k zaisteniu práva na spravodlivé súdne konanie. Právo neprispievať k vlastnému obvineniu sa v prvom rade týka rešpektovania vôle obvineného mlčať, ako aj neprispievať k vlastnej inkriminácii a usvedčeniu aktívnym konaním. Z teoreticko-právneho hľadiska predmetná zásada síce nie je v právnom poriadku explicitne vyjadrená ani v Ústave SR, ani v Dohovore, resp. Trestnom poriadku atď. Implicitne z označených právnych predpisov vyplýva. Vychádza aj z čl. 37 ods. 1 a čl. 40 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a je výslovne zakotvená v čl. 14 ods. 3 písm. g) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Rozhodovacia činnosť ESLP viackrát potvrdila, že právo neobviňovať samého seba tvorí imanentnú súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Judikatúra ESLP je v oblasti uplatňovania zásady neprispievať k vlastnému obvineniu pomerne široká a jednoznačná. Uvedené právo obvineného podriaďuje pod režim zachovania práva na spravodlivé súdne konanie a tým pádom považuje „nemo tenetur“ za jeho nedielnu súčasť, preto nemá pre posúdenie tohto sporu význam detailnejší exkurz do judikatúry ESLP v danej oblasti. Pre tento prípad je ale podstatná skutočnosť, že žalobca ako právnická osoba a prevádzkovateľ motorového vozidla je iný subjekt, ako fyzická osoba vodič, ktorej bolo motorové vozidlo zverené. Právnická osoba v právnej forme spoločnosti s ručením obmedzeným je samostatným subjektom spôsobilým mať práva a povinnosti, teda byť samostatným účastníkom právnych vzťahov. Vzťah spoločníkov, resp. konateľov tej- ktorej spoločnosti s ručením obmedzeným, je vzťahom k tejto spoločnosti primárne obchodnoprávnym, pričom ide nepochybne o právne odlišné subjekty, ktorým vyplývajú aj tomu zodpovedajúce práva a povinnosti. V zmysle zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách, prevádzkovateľom vozidla je vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ osvedčenia o evidencii časť I a časť II, ktorí sú zapísaní v osvedčení o evidencii časť I a časť II a

oprávnení rozhodovať o použití vozidla, alebo vlastník vozidla alebo ním určený držiteľ technického osvedčenia vozidla, ktorí sú oprávnení rozhodovať o používaní vozidla. Prevádzkovateľ, resp. držiteľ vozidla sú len tie osoby, ktoré sú zapísané v dokladoch od vozidla. Správny súd nemohol v danej súvislosti spochybniť záver žalovaného o tom, že spoločníci a konatelia právnickej osoby, ktorá je prevádzkovateľom vozidla sú de iure odlišné subjekty a opačné tvrdenie nemá legálny podklad. Z ustanovenia § 6 ods. 5 zákona o cestnej premávke vyplýva jednoznačná a nespochybniteľná povinnosť žalobcu ako prevádzkovateľa vozidla v súvislosti s konaním o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky príslušnému správneho orgánu oznámiť osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla; a to v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu. Túto povinnosť si evidentne nesplnil a dopustil sa protiprávneho konania. Nebolo zo strany správneho súdu možné akceptovať konštrukciu žalobcu o tom, že za inú osobu, t.j. odlišnú od právnickej osoby (prevádzkovateľa motorového vozidla) nemožno považovať spoločníkov a konateľov právnickej osoby, nakoľko tieto osoby sú po materiálnej stránke právnickou osobou - t.j. sú sami priamo prevádzkovateľmi vozidla. Táto konštrukcia žalobcu nemá právny základ, len teoretickú rovinu, ktorá je vzdialená právnej realite. To znamená, že záver žalovaného o tom, že žalobca nie je osobou totožnou s osobou podozrivou, resp. obvinenou z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky vo veci vedenej príslušníkmi Mestskej polície Hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy pod číslom č. p. MsP-136PR/2020-SM - bol nespochybniteľne správny. Judikatúra, na ktorú sa vo svojej argumentácii odvolával žalobca bola neaplikovateľná na tento prípad, pretože vychádzala z neakceptovateľnej premisy, t.j. že žalobca bol v pozícii obvineného z priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, čo je už logicky absurdné, pretože vodičom motorového vozidla môže byť iba fyzická osoba.

50. Za neopodstatnenú považoval správny súd aj námietky žalobcu, ktoré sa týkali podstatného porušenia ustanovení pred orgánom verejnej správy. V tomto smere žalobca namietal porušenie procesných práv s tým, že nebol v konaní vypočutý a orgán verejnej správy mu neumožnil oboznámiť sa podkladom rozhodnutia, resp. mu neumožnil ani jeho doplnenie. V danej súvislosti správny súd uvádza, že tieto tvrdenia žalobcu dôsledne preveril, ale nedospel k totožnému záveru. Práve ustanovenie § 31 ods. 1 Správneho poriadku vymedzuje rozsah dokazovania, kedy orgán verejnej správy je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci. Požiadavka zákona čo najúplnejšie a najpresnejšie zistiť skutočný stav veci je procesným vyjadrením zásady materiálnej pravdy (§ 3 ods. 4 Správneho poriadku). Pri zisťovaní podkladov pre rozhodnutie sa správny orgán spravidla obmedzí na posúdenie predložených podkladov a ich podradenie pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy. To, samozrejme, nevylučuje, ak to vyžaduje povaha veci alebo ustanovuje osobitný právny predpis, aby správny orgán nariadil aj ústne pojednávanie. Pri námietke žalobcu pri nenariadení ústneho pojednávania správny súd uvádza, že vychádzajúc z ust. § 195 písm. c) SSP, zákon ukladá správneho súdu zaoberať sa otázkou aplikovania základných zásad trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie. Práve § 2 ods. 2 Trestného poriadku upravuje tzv. zásadu ústnosti a jej podstatou je rozhodovanie na podklade ústne vykonávaných dôkazov a ústneho prednesu obvineného. Táto zásada má svoje zákonné zakotvenie aj pri prejednávaní priestupkov podľa § 74 ods. 1 Priestupkového zákona. Analogický postup aplikácie zásady ústnosti pri prejednávaní priestupku a správneho deliktu podľa správneho súdu je sporný a uvedenú konštatáciu podporuje aj judikatúra. Podporne sa pre povinnosť nariadiť pojednávanie aj v prípade správnych deliktov vyjadrili napr. Najvyšší správny súd ČR (napr. rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR č.j. As 57/2010-82 (2633/2012 Sb. NSS) z 03.04.2012) a v skoršej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd SR (nález ÚS SR spis. zn. ÚS 231/2010 zo dňa 25.08.2010). Táto otázka však bola prehodnotená neskorším nálezom Ústavného súdu SR (v uznesení spis. zn. II ÚS 134/2014 zo dňa 05.02.2014) a rovnako aj svojou judikatúrou NS SR (napr. rozsudok NS SR spis. zn. 7Sžo 1/2013 zo dňa 24.09.2014 a spis. zn. 8Sžo 66/2013 zo dňa 20.11.2014) konštatoval, že správny orgán nie je s odkazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku povinný nariadovať ústne pojednávanie. Pre správny súd v tomto prípade bolo rozhodujúce posúdiť, či nenariadenie ústneho pojednávania pri prejednávaní správneho deliktu bolo takou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, resp. či nariadenie ústneho pojednávania bolo na účely administratívneho konania potrebné. Podľa správneho súdu bol procesný postup správnych orgánov udržateľný v intenciách zákonného rámca a označenej judikatúry, kedy vzhľadom na horeuvedené skutočnosti nebolo potrebné zo strany správneho orgánu nariadiť ústne pojednávanie. V konečnom dôsledku žalobca ani nevyužil ústavou garantované právo na ústne prerokovanie veci pred súdom a z účasti na nariadenom pojednávaní sa ospravedlnil. Ďalej treba uviesť, že rozhodnutie sa nezrušuje ani preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu prívodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka (bližšie R 122/2003).

51. Ani námietku týkajúcu sa neumožnenia oboznámiť sa podkladom rozhodnutia správny súd nemohol vyhodnotiť ako dôvodnú. Pri prieskume správny súd overil, či správny orgán splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 Správneho poriadku a zistil, že ODI BA I dal žalobcovi možnosť, aby uplatnil svoje práva spolu s možnosťou účinne sa obhajovať a vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Orgán verejnej správy postupoval súladne s ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku, kedy riadne upovedomil žalobcu o začatí správneho konania vo veci správneho deliktu s tým, že žalobcovi bola v administratívnom konaní výslovne daná možnosť, vyjadriť sa ku podkladom a všetkým relevantným skutočnostiam, prípadne navrhnúť doplnenie spisu. Správny orgán zároveň stanovil aj lehotu, v ktorej mal žalobca možnosť uplatniť svoje procesné práva (listina v AS čl. 14-15). Výzva bola podľa doručení založenej v AS prevzatá dňa 16.07.2020. Vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie je oprávnením účastníka (§ 33 ods. 2 Správneho poriadku), pričom sa môžu vyjadriť nielen k vykonaným dôkazom, ale aj k vyjadreniam iných účastníkov. Vyjadrenie účastníka-kov možno urobiť akýmkoľvek spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Z už uvedených dôvodov vyjadrenia preto tiež patria k podkladom pre rozhodnutie. Účastník má právo vyjadrovať sa k podkladom v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je predísť neskorším možným námietkam účastníkov, ktoré by mohli viesť k prietahom v konaní alebo k iným komplikáciám. Správny súd na základe uvedeného prijal záver, že procesné práva žalobcu ako účastníka konania boli zachované. Zároveň súd konštatuje, že bolo zrejme, na základe čoho dospel žalovaný k právnemu záveru vo svojom rozhodnutí a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvedené podľa názoru súdu jednoznačne aj vyplýva. Žalovaný sa v rozhodnutí vyrovnal so všetkými relevantnými námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu, podrobne rozobral predložené dôkazy aj skutkový stav, ktorý správne právne vyhodnotil. S poukazom na vyššie uvádzané dôvody dospel súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného je vecne správne, preto žalobu ako nedôvodnú v súlade s § 190 SSP zamietol.

52. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 168 v spojení s §175 ods.1 SSP, avšak vo veci úspešnému žalovanému žiadne dôvodne vynaložené trovy konania nevznikli, žiadne si ani neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

53. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 30 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejme, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).